

RS Ceka

Author: [IWPR](#)

Kakav god da bude ishod, posledice NATO bombardovanja ce biti ogromne za Republiku Srpsku u kojoj pragmaticni politicari pokusavaju da ostave sve svoje opcije otvorenim.

Republika Srpska nema predsednika, nije sigurna da li ima premijera i vladu, a narod oseca da je napadnut od strane NATO-a kao i Srbija. Zivot je zapravo zastao sve dok se rat u susedstvu ne završi.

Bombardovanje NATO-a dominira vestima i odvlaci paznju od unutrasnjih politickih svadja u Republici Srpskoj i neuspaha da se oformi vlada tokom sedam mesece od izbora u septembru 1998. godine.

Vazdusni udari su poceli ubrzo posto je Visoki predstavnik Karlos Vestendorp otpustio predsednika Republike Srpske Nikolu Poplasena i posle finalne odluke arbitracione komisije za Brcko na osnovu koje je teritorija tog strateskog grada uzeta Republici Srpskoj.

Dok su obicni Srbi u Republici Srpskoj reagovali pokazavski slican prkos kao i Srbi u Srbiji, politicka elita, a pogotovo oni politicari koje je izgradio i promovisao Zapad, su oprezniji.

Posto je i njih same NATO bombardovao 1995. godine, Srbi u Republici Srpskoj saosecaju sa sudbinom svoje etnicke brace sa druge strane granice. U stvari, vecina oseca kao da je sama Republika Srpska ponovo napadnuta.

Pretnja bombardovanja srpskim nacionalnim interesima je prouzrokovala izliv nacionalnog besa koji je izrazen u seriji protestnih mitinga i manjih incidenata. Kao rezultat ovoga medjunarodne organizacije i diplomatske misije su smanjile svoje prisustvo u Republici Srpskoj na minimum.

Stavise, na nacin koji podseca na 1991. godinu, patriotska udruzenja za zastitu srpstva su nikla sirem Republike Srpske. Na njihovom celu se obicno nalaze bivsi clanovi Srpske demokratske stranke (SDS), partije koju je vodio Radovan Karadzic koji je optuzen za ratne zlocine, i optuzuju svoje kolege da su izdali srpske nacionalne interese.

Dok je restruktuisana SDS bila relativno uzdrzana, Srpska radikalna stranka (SRS), na cijem celu se nalazi Mirko Blagojevic, pokusala je da trenutnu situaciju pretvori u politicki kapital.

Zapravo i Blagojevic, i Vojislav Seselja, njegov politicki sef u Beogradu, docekali su bombardovanje sa dobrodoslicom. Izgleda da je ono pokazalo da je njihov stav da postoji globalna zavera protiv Srba bio tacan.

Zanimljivo je to sto je Poplasen, vodja srpskih Radikala koji je izabran za Predsednika Republike Srpske u septembru marginalizovan jer je navodno njegov stav bio isuviše mek.

Vodje mnogih srpskih partija se redovno sastaju kako bi raspravljali o bombardovanju. Iako su izdali zajednicku deklaraciju koja je formalno osudila bombardovanje i izrazila solidarnost sa Srbima u Jugoslaviji, oni pragmaticniji medju njima cuvaje sve svoje opcije otvorenim, cekajuci da vide kako ce se situacija razviti i ko ce pobediti Slobodan Milosevic ili NATO - pre nego sto definitivno izreknu svoj stav.

U medjuvremenu, martovsko otpustanje Poplasena sa mesta Predsednika Republike Srpske nije okoncalo politicki corsokak, i uprkos stalnom medjunarodnom pritisku, parlament tek treba da izabere premijera.

Milorad Dodik, koga bi Zapad najradije da vidi kao kandidata za premijera, je pokusao da postigne dogovor sa medjunarodnom zajednicom, SDS i SRS na osnovu koga bi Poplasen bio ponovo naimenovan za predsednika a kljucna ministarstva bi bila u rukama SDS i SRS. Medjutim, SDS i SRS su odbili ponudu.

Dodik ostaje na mestu premijera ali samo zbog toga sto nema nove vlade. Medjutim, njegova zvezda se gasi od pocetka bombardovanja. On se smatra pro-zapadnim placenikom. Mladen Ivanic, jos jedan umereni kandidat, nije uspeo da pridobije dovoljnu podrsku jer ga je Zapad otvoreno podrzavao. Zivko Radisic, srpski clan i predsednik troclanog bosanskog Predsednistva, stalno menja svoj stav. Posto je zvanicno suspendovao svoje ucesce u Predsednistvu, on ipak odlazi u Sarajevo. Posto izgleda da je bombardovanje cementiralo Milosevicevu vlast, Radisic je zeljan da popravi odnose sa Beogradom.

Dok se politicari prepiru, zivotni uslovi za vecinu naroda se pogorsavaju. Pocela je inflacija, a firme cije poslovanje zavisi od Jugoslavije, kojih je vecina, su izgubile svoje trziste.

Srbi u Republici Srpskoj su takodje zabrinuti zbog mogucih posledica rata protiv Jugoslavije za Bosnu. Poraz Srbije, oni strahuju, bi mogao da dovede do revizije Dejtonskog mirovnog dogovora i da ih primora da ostvare blizi odnos sa (muslimansko-hrvatskom) Federacijom pod nepovoljnim uslovima.

Igor Gajic je novinar Reporter-a u Banja Luci.

Location: Serbia
Bosnia and
Herzegovina

Focus: International Criminal Tribunal for the former
Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/rs-ceka-0>